

21. juli 2015

EM 2015/36

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut skal jeg hermed fremlægge følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan vi kan støtte iværksættere, der vil igangsætte produktion af bygge- og anlægsmaterialer på grundlag af vort lands egne ressourcer.

(Medlem af Inatsisartut Ineqi Kielsen, Siumut)

Der findes ikke ligefrem mange produktionsenheder og varer som er produceret og udviklet her i landet af vore landsmænd, hvilket er til trods for, at der forefindes ulige mange muligheder indenfor produktion som kan udvikles, men der skal heller ikke herske tvivl om, at det er meget ulige vilkår en iværksætter skal starte ny virksomhed op på, -ja faktisk er det for svært. Hvis vi derfor i relation til forslaget begynder, at støtte produktion af bygge- og anlægsmaterialer, vil der umiddelbart kunne starte nye iværksættere op med det samme, hvilket vil betyde oprettelse af flere nye virksomheder, som igen vil have en afsmittende positiv effekt på borgernes økonomi og ikke mindst vil det få uvurderlig og mere stabil og langsigtet betydning for vort lands økonomi i et overordnet fremtidigt perspektiv.

Der er allerede foretaget eksperimentelle forsøg og udvikling indenfor produktion af bygge- og anlægsmaterialer, endda er der tillige allerede bygget huse og et af de eksperimenter, der er lykkedes udover al forventning er et murstensbyggeri, der er produceret af vort eget sandmateriale, SIKUBLOCK, som ejes af Jakob Knudsen fra Narsaq og som blev udviklet i 1990'erne, blev en stor succes, ligesom et andet murstensprojekt med grundlag i ler fra Kangerlussuaq ligeledes er blevet udviklet med succes.

Endvidere er det almen kendt, at der forefindes den fineste ler på Akia overfor Nuuk i så store mængder, at der altid vil være rigeligt til al alskens produktioner, samtidig med, at den fine ler har været kendt som grundstenen i mange forskellige byggematerialer og elementer, ikke mindst har Amerikanerne udviklet lette byggematerialer på grundlag af ler i mange år. Ler er et betydeligt råstof i Danmark og anvendes især i fremstilling af teglprodukter. Endelig vides, at de store mængder papir, der blot smides ud, kan genbruges med stor fortjeneste, og der er allerede et firma kaldet Esogreen, der er klar til at opstarte en sådan produktion.

Alle disse spændende projekter, er alle afhængige af det offentlige velvilje, idet det offentlige er de største potentielle kunder og ikke mindst fordi der mangler iværksætterstøtteordninger til sådanne projekter. Kan man nå så langt, at det offentlige anderkender disse alternative byggematerialer, så vil der kunne starte en lokal produktion op, ligesom man vil kunne starte eksportvirksomhed op på det foranliggende grundlag.

I forbindelse med disse alternative byggeformer og byggematerialer, har jeg størst personlig kendskab til Siku Block, som jeg kort vil præsentere her: Der er tale om et virkelig solidt og godt murstensprodukt, der er udviklet på grundlag af vores sand fra vort land og dens kvalitet er allerede dokumenteret af DTI (Danmarks Teknologisk Institut), ligesom det i den forbindelse er dokumenteret, at produktet er særdeles velegnet til bygge- og anlægsmarkedet her i vort land. I midten af 1990`erne benyttede man sig af murstens elementer fra Sikublock i forbindelse med udvidelse af alderdomshjemmet i Narsaq, ligesom der blev bygget en børneinstitution i Narsarsuaq og endelig er der allerede bygget en Siku Block villa til privat beboelse i Narsaq, som i øvrigt er særdeles interessant.

Desværre er SIKUBLOCK ikke slået 100 % igennem og benyttes derfor ikke i dag, hvorfor der p.t. ikke er nogen produktion i gang. Der er nok flere årsager hertil, f.eks. fordi vores byggebranche er mest vant til at bygge i træ, og der er ikke mange uddannede murere her i landet. Herudover vores myndigheder og byggeriets parter måske lidt for konservative, hvilket kan undre, idet der er utalligt mange fordele for vort land, hvis man vil benytte sig af Sikublock, for eksempel kan her nævnes;

SIKUBLOCK

- Der opstår ikke skimmelsvamp.
- Det er særdeles velisoleret.
- Det kan holde i flere hundrede år.
- Vedligeholdelsesomkostningerne er særdeles lave.
- De udvendige flader skal aldrig males.
- Med ganske enkle alternative energikilder i form af vindenergi eller solenergi, kan der køres en varmepumpe, så huset ikke behøver at blive opvarmet med traditionelle energikilder i form af for eksempel olie.
- Huset kan gå i arv til flere generationer og vil derfor spare samfundet og familierne for mange penge.
- Der vil skabes nye arbejdspladser, der igen genererer en stor afledt samfundsmæssig økonomisk gevinst.
- Den voldsomme import af bygge- og anlægsmaterialer udefra vil kunne mindskes betydeligt.
- Den voldsomme pengeoverførsel ud af landet vil kunne nedsættes betydeligt.

I et fremtidigt perspektiv er der allerede foretaget en økonomisk udredning, der klart viser hvilke fordele vort land vil have af et sådant projekt. Det er således allerede påvist, at anlæg af huse med SIKUBLOCK materialer kan betale sig for vort land, ikke mindst da pengestrømmen ud af landet vil bremses og dermed give en afledt øget omsætning til gavn for hele landet.

I Naalakkersuisuts koalitionsaftale er følgende allerede nævnt: “Der skal arbejdes for at mindske import af byggematerialer udefra og derved bruge af materialer som landet kan levere og producere

hvilket er af stor vigtighed for koalitionen.”¹

Når vort lands anlægsomkostninger når op på 1 milliard DKK, så har vi som regel allerede brugt halvdelen, nemlig 500 millioner DKK på, at importere byggematerialer som vi betaler i dyre domme. Præcis af denne årsag er det tvingende nødvendigt, at vi benytter os af vort lands egne ressourcer i forbindelse med bygge- og anlægsopgaver.

I forbindelse med målsætningen omkring en øget benyttelse af vort lands egne ressourcer, skal jeg herunder foreslå, at det overvejes at udbuds- og licitationslovgivningen og Byggereglementet tilpasses kravet om at øge brugen af vort lands egne ressourcer. Således er disse regler allerede gældende på Island, ligesom der sikkert er andre lande, der har lignende forholdsregler.

På baggrund af forespørgselsdebatten fremsætter jeg følgende forslag til Inatsisartutudtalelse:

Inatsisartut opfordrer Naalakkersuisut til at fremme brugen af SIKU-block, og andre byggematerialer der kan produceres her i vort land, i det offentlige og private byggeri, og til at relevante regelsæt og offentlige finansieringsmuligheder tilpasses med henblik på dette mål.

¹ SIUMUT_DEMOKRAATIT_ATASSUT_Isumaqatigiissut atuuttoq_04122014_dk_endelig
KOALITIONSAFTALE